

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 530/2011-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. J., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 5 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 7 ods. 5, čl. 144 ods. 1 a 2, čl. 152 ods. 4 a čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 1 ods. 1, čl. 6 ods. 1, 2 a 3 písm. d), čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2 T/107/2009 z 27. októbra 2009, rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3 To/154/2009 zo 14. januára 2010 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 14/2011 z 24. mája 2011 a takto

rozhodol:

Sťažnosť J. J. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. septembra 2011 doručená sťažnosť J. J. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou v petite sťažnosti namietal porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 5 a 6 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 7 ods. 5, čl. 144 ods. 1 a 2, čl. 152 ods. 4 a čl. 154c ústavy a práv podľa čl. 1 ods. 1, čl. 6 ods. 1, 2 a 3 písm. d), čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tdo 14/2011 z 24. mája 2011 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“) v spojení s rozsudkami Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To/154/2009 zo 14. januára 2010 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) a Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T/107/2009 z 27. októbra 2009 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 107/2009 z 27. októbra 2009 bol sťažovateľ uznaný za vinného spolupáchateľstvom prečinu krádeže podľa § 20 a § 212 ods. 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 20 a § 245 ods. 1 a 3 písm. c) Trestného zákona a odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 3 To 154/2009 zo 14. januára 2010 tak, že doplnil výrok rozsudku okresného súdu o treste tak, že úhrnný trest uložený okresným súdom vo výmere 5 rokov sa ukladá podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), pričom jeho odvolanie, pokiaľ ide o ostatné výroky, zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal prostredníctvom svojho obhajcu sťažovateľ dovolanie a ako dovolací dôvod uviedol dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a to že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení skutku, keďže tento nemal byť posúdený ako zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a 3 písm. c) Trestného zákona. Uvedená právna kvalifikácia je neprijateľná, lebo úmysel obvineného smeroval ku krádeži, na čo sa vzťahuje ustanovenie § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona. V tomto prípade úmyslom sťažovateľa bolo dopustiť sa krádeže a poškodenie trezoru bolo len okolnosťou, ktorá nastala v snahe dosiahnuť cieľ.

Najvyšší súd konštatoval, že dovolanie sťažovateľa nie je dôvodné, pretože oba konajúce súdy postupovali správne, pokiaľ jeho konanie posúdili ako jeden skutok, ktorým bolo spáchaných viac trestných činov, t. j. ako jednočinný súbeh trestného činu krádeže (§ 212) a trestného činu poškodzovania cudzej veci (§ 245), „*k čomu mal obvinený zabezpečené potrebné nástroje (brúsku, páčidlo)*“.

Dôvody porušenia svojich označených práv podľa ústavy a dohovoru sťažovateľ rozoberá na 45 stranách svojej sťažnosti a vidí ich najmä v tom, že všeobecné súdy nesprávne právne kvalifikovali jeho skutky, za ktoré mu bol uložený trest odňatia slobody, a to v súvislosti s aplikáciou § 245 ods. 1 a 3 Trestného zákona a tvrdí, že tým bol za svoj čin krádeže potrestaný dvakrát. Pritom však nijakým spôsobom nespochybňuje svoju vinu zo spáchania týchto skutkov.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

«1. Konaním a postupom dovolacieho súdu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Uznesením č. 2 Tdo 14/2011 zo dňa 24. mája 2011 v Bratislave, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina č. 3To/154/2009 zo dňa 14. 01. 2010 a v spojení s rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. 2 T/107/2009 zo dňa 27. 10. 2009

2. Bolo porušené základné právo obč. sťažovateľa: J. J., uvedené v čl. 46 ods. 1, Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 6 ods. 1, ods. 2, ods. 3 dohovoru, v článku 49 ústavy v spojení s čl. 7 dohovoru a vo vzťahu k zárukám a právam v čl. 50 ods. 5 a 6 ústavy a článok: 4 ods. 1 protokolu č. 7 dohovoru, článok: 5 ods. 1 dohovoru, čl. 13 dohovoru, čl. 1 protokolu č. 12 dohovoru,

tým že Okresný súd Liptovský Mikuláš a následne ani Krajský súd Žilina a Najvyšší súd... nepostupovali dôsledne v zmysle týchto ustanovení, pričom nemohli neporušiť ani význam záruk v článku: 2 ods. 2, čl. 152 ods. 4, čl. 144 ods. 1, 2, čl. 154 c, vo vzťahu k zárukám v článku: 1 ods. 1 a ods. 2 Ústavy...

Tým, že Okresný súd Liptovský Mikuláš v namietanom konaní okrem základného ustanovenia sťažovateľom v skutočnosti spáchaného trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) tr. zákona (v dikcii a aplikáciou ktorého je obsiahnutý celý trestný čin a spôsob spáchania obč. sťažovateľom J. J. celý skutok a ním spáchaný tr. čin akákoľvek

forma jeho viny a zavinenia – následok najmä s poukazom na skutkovú vetu citovanú v rozsudku okresného súdu-LM na str. 1, 2 v ktorej je zahrnutá aj škoda – následok) obžalovanému sťažovateľovi aplikovali ešte aj tr. čin podľa § 245 ods. 1 a ods. 3 písm. c) tr. zákona „tzv. závažnejší spôsob konania“ čím ide o abstraktnú – svojvôľu úvahu všeobecného súdu a to až nad rámec zákonodarcom stanovených noriem v ktorých už je zjavne zahrnutá celá skutková podstata obž. sťažovateľom danej viny – zavinenia tr. činom krádeže vlámaním pričom týmto postupom súdu došlo ku dvojnásobnému pričítaniu, ako aj ku opakovanej sankcii a nadbytočnému navýšeniu trestu, na rozdiel od primárnej skutkovej podstaty, sťažovateľom spáchaného tr. činu podľa § 212 ods. 2 písm. a) tr. zákona pričom je porušená zásada: Ne bis in idem a zásada: Nullum crimen nulla poena sine lege.»

Súčasne v bode 3 petitu svojej sťažnosti sa domáha, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €, a v bode 4 žiada zrušenie uznesenia najvyššieho súdu, rozsudkov krajského súdu a okresného súdu a vydania príkazu, aby bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Uplatňuje si aj úhradu trov konania a súčasťou sťažnosti je aj jeho žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj

osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. III. ÚS 389/2010 a v ňom citovaná judikatúra).

Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s dôvodmi, na základe ktorých najvyšší súd odmietol jeho dovolanie proti uzneseniu krajského súdu podanému z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Sťažovateľ súčasne napadol sťažnosťou aj rozhodnutie krajského súdu ako súdu odvolacieho, ktorým doplnil výrok rozsudku okresného súdu o treste tak, že úhrnný trest uložený okresným súdom vo výmere 5 rokov sa ukladá podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 319 zákona Trestného poriadku, a tiež rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 2 T 107/2009 z 27. októbra 2009, ktorým bol sťažovateľ uznaný za vinného spolupáchateľstvom prečinu krádeže podľa § 20 a § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona a zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 20 a § 245 ods. 1 a 3 písm. c) Trestného zákona a odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody

vo výmere 5 rokov. Namietal, že všeobecné súdy nepostupovali v súlade s Trestným zákonom a Trestným poriadkom, keď nesprávne právne kvalifikovali jeho skutky, za ktoré mu bol uložený trest odňatia slobody, a to v súvislosti s aplikáciou § 245 ods. 1 a 3 Trestného zákona, a tvrdí, že tým bol za svoj čin krádeže potrestaný dvakrát, čím boli porušené jeho základné práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru. Súčasne však nijakým spôsobom nespochybňuje svoju vinu zo spáchania týchto skutkov.

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04). V súvislosti so svojím ústavným postavením ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre tiež zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou. Vzhľadom na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní iných než ústavných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04).

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti prihliada na to, že nie je iba jeho povinnosťou (ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti) zabezpečovať v rámci svojej rozhodovacej právomoci ochranu základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Túto povinnosť majú aj všeobecné súdy ako primárni ochrancovia ústavnosti (napr. III. ÚS 79/02). Danú skutočnosť zohľadňuje napokon aj znenie čl. 127 ods. 1 ústavy limitujúce právomoc ústavného súdu vo vzťahu k všeobecným súdom princípom subsidiarity, podľa ktorého rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických

osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd iba v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

1. K namietanému porušeniu základných práv rozsudkami okresného súdu a krajského súdu

Z obsahu sťažnosti a pripojených listín je zrejmé, že rozsudok krajského súdu (aj rozsudok okresného súdu) boli predmetom preskúmania najvyšším súdom v dovolacom konaní, a to v rozsahu sťažovateľom uplatnených dovolacích dôvodov. Pri zisťovaní existencie niektorého z dovolacích dôvodov (podľa § 371 Trestného poriadku) sa najvyšší súd vecne zaoberal aj výhradami sťažovateľa proti postupom a rozhodnutiam okresného súdu a krajského súdu. S prihliadnutím na uvedené je zrejmé, že uplatnením dovolania sa sťažovateľ mohol domôcť nápravy údajného porušenia svojich práv v odvolacom a prvostupňovom konaní.

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ mohol domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo

medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

V okolnostiach prípadu sťažovateľ využil mimoriadny opravný prostriedok takým spôsobom, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo preskúmané najvyšším súdom aj po vecnej stránke. Dovolací súd sa náležite vyjadril k právnemu posúdeniu trestných činov, za ktoré bol sťažovateľ odsúdený, a tým boli sťažovateľovi dané relevantné odpovede na jeho výhrady a námietky proti rozsudku prvostupňového súdu. V súvislosti s namietaným porušením označených základných práv bolo preto z ústavného hľadiska podstatné a určujúce len preskúmanie uznesenia najvyššieho súdu. Vzhľadom na uvedený princíp subsidiarity považoval ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu (i okresného súdu) za nedôvodnú, preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ju odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu

Ústavný súd v rámci svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil, že posúdenie akejkoľvek skutkovej a právnej otázky všeobecným súdom by sa mohlo stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu len v prípade, ak by závery, ku ktorým všeobecný súd dospel, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku ak dovolací súd zistí, že dôvody dovolania nie sú preukázané, dovolanie zamietne.

Ústavný súd zistil, že najvyšší súd na základe obsahu spisu dospel k záveru, že tak okresný súd, ako aj krajský súd starostlivo zhodnotili všetky relevantné úkony, ktoré mali význam pre právnu kvalifikáciu konania sťažovateľa a jeho právne posúdenie, a keďže neboli splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, jeho dovolanie zamietol podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku.

Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 14/2011 z 24. mája 2011 vyplýva, že v sťažovateľovom prípade považoval za významnú otázku, či konajúce súdy správne konanie sťažovateľa ako obvineného posúdili ako jeden skutok, ktorým bolo spáchané viac trestných činov, t. j. ako jednočinný súbeh trestného činu krádeže (§ 212 Trestného zákona) a trestného činu poškodzovania cudzej veci.

K uvedenej otázke najvyšší súd uviedol, že *«pokiaľ v prvom odseku tohto trestného činu ide o prisvojenie si cudzej veci formou jej zmocnenia a zároveň spôsobenie škody aspoň malej (266 eur), v druhom odseku ide z hľadiska objektívnej stránky síce o rovnaké konanie, ale forma zmocnenia sa cudzej vecí spočíva v niektorom z taxatívne stanovených spôsobov uvedených v písm. a/ - f/, a to bez ohľadu na výšku spôsobenej škody. Z týchto dôvodov je jednočinný súbeh oboch trestných činov vylúčený - obe ustanovenia sú navzájom v pomere špeciality.*

Z uvedeného teda vyplýva, že ustanovenie § 212 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. je kvalifikovanou skutkovou podstatou trestného činu krádeže (ak skutok je spáchaný závažnejším spôsobom konania podľa § 138 Tr. zák.) vzhľadom k základnej skutkovej podstate tohto trestného činu.

V práve posudzovanom prípade konaním obvineného bola spôsobená odcudzením veci škoda najmenej 589,59 eur a zároveň obvinený spáchal skutok závažnejším spôsobom podľa § 138 písm. e/ Tr. zák., t.j. vlámaním, teda naplnil všetky zákonné znaky trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. Povinnosťou oboch konajúcich

súdov bolo potom po právnej stránke kvalifikovať konanie obvineného ako trestný čin krádeže podľa uvedeného zákonného ustanovenia.

Rovnako niet žiadnych pochybnosti, že obvinený zároveň v jednočinnom súbehu naplnil aj všetky zákonné znaky trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c/, t.j. tiež závažnejším spôsobom podľa § 138 písm. e/ Tr. zák. (vlámaním).

Ako už bolo však uvedené, zmyslom jednočinného súbehu je čo najobjektívnejšie posúdiť povahu a stupeň nebezpečnosti konania páchatel'a, ktoré v rámci posúdenia oboch do úvahy prichádzajúcich skutkových podstát trestných činov je vyjadrený aj trestnou sadzbou.

V tomto prípade trestná sadzba za trestný čin krádeže spáchaný závažnejším spôsobom konania podľa § 212 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. je v rozmedzí 3 až 10 rokov. Trestná sadzba za trestný čin poškodzovania cudzej veci závažnejším spôsobom konania je v rozpätí 3 až 8 rokov.

Preto podstatu a nebezpečnosť konania obvineného v danom prípade najlepšie vystihuje právna kvalifikácia skutku ako trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s trestným činom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák., pretože znak „vlámaním“ podľa § 138 písm. e/ obsiahnutý v § 245 ods. 3 písm. c/ Tr. zák. v zmysle § 38 ods. 1 Tr. zák. a jeho interpretácie zodpovedajúcej zásade vylúčenia jednočinného súbehu trestných činov, t.j. zásadou, že pokiaľ má skutok znaky viacerých trestných činov uplatní sa najprv primárna právna kvalifikácia najzávažnejším trestným činom (v tomto prípade § 247 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák.) a až potom sa môžu uplatniť kvalifikácie ďalšie, ktoré neboli primárnou kvalifikáciou vyčerpané (v tomto prípade § 245 ods. 1 Tr. zák.) Uvedené zabezpečuje, že rovnaký znak skutkovej podstaty trestného činu (v tomto prípade podľa § 138 písm. e/ Tr. zák.) nie je možné v neprospech obvineného pričítať viackrát.

Oba konajúce súdy však konanie obvineného na rozdiel od uvedeného posúdili len ako trestný čin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s trestným činom krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.

V tomto prípade teda v neprospech obvineného pričítali znak „vlámaním“ nesprávne dvakrát, lebo použitá právna kvalifikácia sudmi oboch stupňov podľa § 245 ods. 1, ods. 3

písm. c/ Tr. zák. je v pomere špeciality k základnej skutkovej podstate trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a)/ Tr zák. V takomto prípade bolo potrebné, ak už súdy kvalifikovali konanie obvineného ako trestný čin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. por., uplatniť jeho jednočinný súbeh s ustanovením § 212 ods. 1 Tr. zák. Pretože ustanovenie § 212 ods. 1 Tr. zák. má rovnakú trestnosť ako ustanovenie § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák., a teda žiadnym spôsobom neovplyvnilo postavenie obvineného v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. dovolací súd nepristúpil k zrušeniu napadnutého rozsudku (dovolacie dôvody nebolo nožné uplatniť).».

Z citovanej časti odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva jednoznačná odpoveď dovolacieho súdu na námietky sťažovateľa týkajúce sa právneho posúdenia skutku spáchaného sťažovateľom. Uvedený právny výklad nie je v rozpore so žiadnym ustanovením Trestného zákona vrátane ustanovenia definujúceho skutkovú podstatu trestných činov, ktorých spáchania sa sťažovateľ dopustil, a preto aj ústavný súd považuje tento výklad podaný najvyšším súdom za logický a nevybočujúci z medzí ústavne konformného výkladu právnych noriem. Záver najvyššieho súdu o tom, že nie je daný žiaden dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, nie je možné preto považovať za svojvoľný.

K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd uvádza, že skutočnosti opísané v sťažnosti nesignalizujú možné porušenie základných práv obsiahnutých v označenom článku. Sťažovateľ ani netvrdil, že pri prerokovaní veci sa okresný súd, krajský súd alebo najvyšší súd dopustili zbytočných prietrahov, pričom už na prvý pohľad je zrejmé, že k zbytočným prietrahom vo veci nemohlo dôjsť. Ani pokiaľ ide o ostatné základné práva uvedené v čl. 48 ods. 2 ústavy (t. j. právo na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania, právo na verejné prerokovanie veci a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom), sťažovateľ neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, v ktorých by bolo možné vidieť akúkoľvek relevantnú súvislosť medzi postupom, resp. uznesením najvyššieho súdu a označenými základnými právami.

Otázka posúdenia existencie zákonných dôvodov dovolania je navyše otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02, I. ÚS 105/07).

Ústavný súd konštatuje, že rozhodnutím najvyššieho súdu v sťažovateľovej veci nedošlo k porušeniu niektorých princípov spravodlivého súdneho konania, ktoré sú vyjadrené v čl. 6 ods. 1 dohovoru i v základnom práve na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. Sťažovateľ napokon v petite sťažnosti namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 49 ústavy v spojení s právom podľa čl. 7 dohovoru, čl. 50 ods. 5 až 6 ústavy, práv podľa čl. 5 ods. 1 a čl. 6 ods. 2 a 3 dohovoru, čl. 13 dohovoru a práva podľa čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 k dohovoru tým, že všeobecné súdy nepostupovali podľa ustanovení Trestného poriadku a Trestného zákona, čím „nemohli neporušiť ani význam záruk v článku: 2 ods. 2, čl. 152 ods. 4, čl. 144 ods. 1, 2, čl. 154 c, vo vzťahu k zárukám v článku: 1 ods. 1 a ods. 2 Ústavy...“.

Podľa čl. 49 ústavy len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

Podľa čl. 50 ods. 5 ústavy nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada nevylučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom.

Podľa čl. 50 ods. 6 ústavy trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva: vyslúchať alebo dať vyslúchať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe.

Podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 k dohovorom nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a Trestného poriadku tohto štátu.

Po preskúmaní sťažnosti v tejto časti je ústavný súd toho názoru, že po odmietnutí časti sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť, ktorou sťažovateľ namietal porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neexistuje ani žiadna príčinná súvislosť medzi obsahom citovaných základných práv podľa ústavy a dohovoru,

ktorých porušenie sa namieta, a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 14/2011 z 24. mája 2011.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. III. ÚS 83/09 a IV. ÚS 294/2010).

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci (napr. o jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, resp. zrušenie rozhodnutia najvyššieho súdu a podobne) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2011